

Historien om to flyangrep

To ganger angrep britiske Mosquito-bombefly

Gestapos hovedkvarter på Victoria terrasse i Oslo. Den første angrepet kom den

25. september 1942.

Det andre den 31.

desember 1944. Begge angrepene kom etter

henstilling fra ledelsen i Hjemmefronten. Det primære var å få ødelagt Gestapo-hovedkvarteret og bombe det over i historien sammen med gestapister, torturister, papirer, arkiver, torturredskaper og alt det som der var av Gestapo-virksomhet.

Cato Guhnfeldt: «Bomb Gestapo-hovedkvarteret» Wings Forlag.

Anmeldt av Andreas Hagen.

Forfatteren har gått meget grundig til verks. Han skildrer angrepene, bakgrunnen for dem, virkningene av dem og de mange konsekvenser de fikk i smått som i stort. Boka er tett av opplysninger gjennomarbeidet og dokumentert.

Dette gjelder opplysninger om personer som var direkte involvert som de politiske og militære sjefene i London. Hjemmefrontens folk i Oslo, flygerne bak spakene i bombeflyene og i de tyske jagerflyene, folk i brannvesen og sivilforsvar i Oslo og mannen og kvinnen i gata som var der og da da bombene eksploderte ikke bare i fanget på Gestapo, men også andre steder.

Mange innfallsvinkler

«Bomb Gestapo-hovedkvarteret» kan leses under flere ulike innfallsvinkler.

Den kan leses som boka om to flyangrep på Victoria Terrasse utført av britiske bombefly spesielt egnet for presisjonsbombing. Samtidig kan boka leses som flyhistorie spesielt om Mosquito-flyet. Den kan leses som en beretning om de virkninger som disse flyangrepene

fikk også for helt utskyldig menneske og for sivilsamfunnet Oslo.

Endelig kan boka leses som et kapittel av Hjemmefrontens historie og motstandskampen under krigen. Her har forfatteren Cato Guhnfeldt kommet over og fått fram ny dokumentasjon som bekrefter at Tor Skjønberg var Hjemmefrontens reelle leder selv om London-regjeringen hadde anerkjent høyestrettsjustitiarius Paal Berg som leder og de facto regjeringens representant på norsk jord under krigen.

Den offisielle leder

Nå kan man saktens spørre hvorfor dette ikke er kommet fram tidligere i det som historiske tungvektene har skrevet om Hjemmefrontens ledelse. Det var aldri tvil om at Paal Berg var den øverste offisielle leder av Hjemmefonten med nødvendig pondus og tyngde overfor London-regjering. Selve verket måtte drives av andre — i klartekst av Tor Skjønberg og Ferdinand Schjelderup, slik det går fram bl. a. av professor Olav Ristes bok om London-regjeringen og hans granskning av forholdet

mellom regjeringen og Hjemmefronten.

Det lukkede rom

Cato Guhnfeldt dokumenterer at det var Tor Skjønberg som hadde den reelle ledelsen av den sivile Hjemmefronten. Det var han som tok de endelige avgjørelsene og sørget for at de ble effektuert.

Dette har elvsagt ligget i kortene også for de historikere som har arbeidet med historien om Hjemmefrontens ledelse. De har likevel aldri bekreftet det direkte. Her var Tor Skjønberg selv den største hindringen.

Han låste rett og slett inn sin egen rolle og betydning da det hele var over i 1945, for sin beskjedenshets skyld, men først og sist for Paal Bergs og Hjemmefrontens skyld.

Cato Guhnfeldt fant vegen inn til det lukkede rommet og ga Tor Skjønberg den plass han så inderlig har fortjent og — vel å merke — uten forkleinelse for andre.

HD 27/11 - 95

108813